

3. Oturum: Yasal Çerçeve Turizm Faaliyetlerinde Güvenlik ve Sigorta

Demet Ağaođlu

KAPSAM-1

- Tanımlar
- İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi, Medeni Kanun, Borçlar Kanunu, Ticaret Kanunu, Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkındaki Kanun, İş Kanunu, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, Sigortacılık Kanunu, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu, Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, Türk Ceza Kanunu, Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun, Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu, Karayolları Trafik Kanunu, Türk Sivil Havacılık Kanunu, Sivil Savunma Kanunu, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun, Orman Kanunu, Çevre Kanunu, İmar Kanunu, Kıyı Kanunu, Su Ürünleri Kanunu, Kara Avcılığı Kanunu, iş bu kanunlar kapsamında yayınlanan sair düzenlemeler, Güvenlik ve Acil Durumlar Koordinasyon Merkezi (GAMER) Kuruluş Yönergesi, Uluslararası Sözleşmeler ve diğerleri)

KAPSAM-2

- Sektörel ve faaliyet ilintili yasal düzenlemeler (Turizm Teşvik Kanunu, Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, Milli Parklar Kanunu, Turizm Amaçlı Sportif Faaliyet Yönetmeliği, Turist Rehberleri Meslek Yönetmeliği, Paket Tur Sözleşmeleri Yönetmeliği, Seyahat Acentaları Yönetmeliği, Sivil Havacılık Kanunu, Amatör Havacılık Faaliyetleri Yönetmeliği, Çok Hafif Hava Araçları İle Ticari Havacılık Faaliyetleri Yönetmeliği, Türkiye Sualtı Sporları Federasyonu Donanımlı Dalış Yönetmeliği, Dağ Mihmandarlığı Yönetmeliği, Türk Arama Kurtarma Yönetmeliği, Türkiye Sualtı Sporları Federasyonu Cankurtarma Yönetmeliği, Deniz Kaza ve Olaylarını İnceleme Yönetmeliği, Karayolu Taşıma Kanunu, Karayolu Trafik Yönetmeliği, Deniz Uçakları İle Hava Taşıma İşletmeciliği Yönetmeliği, Türkiye Hava Sporları Federasyonu Ana Statüsü, Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıklarının Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmelik, Yanlış Sigorta Uygulamalarının Tespiti, Bildirimi, Kaydı ve Bu Uygulamalarla Mücadele Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmelik ve diğerleri)
- Sigorta; teminatlar, özellikli durumlar

HAK - HUKUK - RİSK - GÜVENLİK - SİGORTA

- **Hak;** hukukun koruduğu menfaattir.
- **Hukuk;** toplumun genel yararını, toplumsal düzeni sağlamak amacıyla yetkili makam tarafından düzenlenen, yaptırım gücü bulunan yazılı kurallardır.
- **Risk;** bir fiilin gerçekleşen sonucuyla, gerçekleşmesi beklenen sonucunun arasındaki sapmanın objektif olasılığıdır.
- **Güvenlik;** tehdit ve tehlikeden uzak olmak için alınan tedbirlerdir.
- **Sigorta;** ekonomik olarak; bilinmeyen, toplu olarak tahmin edilebilen risklerin yol açacağı zararların giderilmesi amacıyla ortaya çıkacak nakit ihtiyacına ilişkin karşılık ayrılması, hukuki olarak; belirli bir olayın meydana gelmesi durumunda, bu olayın neden olacağı olumsuz sonuçları gidermeye yönelik hizmet taahhütüdür.

KABUL - FERAGAT - SULH

- Kabul; isteyerek ya da istemeyerek rıza göstermektir.
- Feragat; hakkın kullanımından vazgeçmektir.
- Sulh; hakkın kullanımı konusunda anlaşmadır.

MEDENİ KANUN

- Kanun, sözüyle ve özüyle deđindiđi bütün konularda uygulanır.
- Kanunda uygulanabilir bir hüküm yoksa, hâkim, örf ve âdet hukukuna göre, bu da yoksa kendisi kanun koyucu olsaydı nasıl bir kural koyacak idiyse ona göre karar verir.
- Hâkim, karar verirken bilimsel görüşlerden ve yargı kararlarından yararlanır.

MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUK VE USUL HUKUKU-1

- Bir hukuki iş, eylem veya işlemin birden çok hukuk sistemiyle ilgili veya ilişkili olması halinde yabancılık unsuru barındırdığı kabul edilir. Yabancılık unsuru kişi bakımından ve yer bakımından olabilir.
- **Kişi bakımından Yabancılık Unsuru:** Taraflardan en az birinin yabancı bir ülke vatandaşı, mukimi olması veya yabancı bir ülkede mutad meskenin bulunması halidir.
- **Yer bakımından Yabancılık Unsuru:** Hukuki işlemin gerçekleştiği yer, tamamlandığı yer, sonuç doğurduğu yer veya bir sözleşme ise imza yeri ya da ifa yeri yabancı bir ülke ise yer bakımından yabancılık unsuru söz konusudur.

MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUK VE USUL HUKUKU-2

MADDE 33 – (1) İfa sırasında gerçekleştirilen fiil ve işlemler ile malların korunmasına ilişkin tedbirler konusunda bu işlem veya fiillerin yapıldığı veya tedbirin alındığı ülke hukuku dikkate alınır.

MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUK VE USUL HUKUKU-3

MADDE 34 – (1) Haksız fiilden doğan borçlar haksız fiilin işlendiği ülke hukukuna tâbidir.

(2) Haksız fiilin işlendiği yer ile zararın meydana geldiği yerin farklı ülkelerde olması hâlinde, zararın meydana geldiği ülke hukuku uygulanır.

(3) Haksız fiilden doğan borç ilişkisinin başka bir ülke ile daha sıkı ilişkili olması hâlinde bu ülke hukuku uygulanır.

(4) Haksız fiile veya sigorta sözleşmesine uygulanan hukuk imkân veriyorsa, zarar gören, talebini doğrudan doğruya sorumlunun sigortacısına karşı ileri sürebilir.

(5) Taraflar, haksız fiilin meydana gelmesinden sonra uygulanacak hukuku açık olarak seçebilirler.

MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUK VE USUL HUKUKU-4

Sigorta Sözleşmesine İlişkin Davalar

MADDE 46 – (1) Sigorta sözleşmesinden doğan uyuşmazlıklarda, sigortacının esas işyeri veya sigorta sözleşmesini yapan şubesinin ya da acentasının Türkiye’de bulunduğu yer mahkemesi yetkilidir. Ancak sigorta ettirene, sigortalıya veya lehdara karşı açılacak davalarda yetkili mahkeme, onların Türkiye’deki yerleşim yeri veya mutad meskeni mahkemesidir.

BORÇLAR KANUNU-1

İrade Açıklaması

MADDE 1- Sözleşme, tarafların iradelerini karşılıklı ve birbirine uygun olarak açıklamalarıyla kurulur.

BORÇLAR KANUNU-2

Haksız Fiillerden Doğan Borç İlişkileri

MADDE 49- Kusurlu ve hukuka aykırı bir fiille başkasına zarar veren, bu zararı gidermekle yükümlüdür.

Zarar verici fiili yasaklayan bir hukuk kuralı bulunmasa bile, ahlaka aykırı bir fiille başkasına kasten zarar veren de, bu zararı gidermekle yükümlüdür.

MADDE 50- Zarar gören, zararını ve zarar verenin kusurunu ispat yükü altındadır. Uğranılan zararın miktarı tam olarak ispat edilemiyorsa hâkim, olayların olağan akışını ve zarar görenin aldığı önlemleri göz önünde tutarak, zararın miktarını hakkaniyete uygun olarak belirler.

BORÇLAR KANUNU-3

Tazminat

MADDE 51- Hâkim, tazminatın kapsamını ve ödenme biçimini, durumun gereğini ve özellikle kusurun ağırlığını göz önüne alarak belirler.

Tazminatın irat biçiminde ödenmesine hükmedilirse, borçlu güvence göstermekle yükümlüdür.

MADDE 52- Zarar gören, zararı doğuran fiile razı olmuş veya zararın doğmasında ya da artmasında etkili olmuş yahut tazminat yükümlüsünün durumunu ağırlaştırmış ise hâkim, tazminatı indirebilir veya tamamen kaldırabilir. Zarara hafif kusuruyla sebep olan tazminat yükümlüsü, tazminatı ödediğinde yoksulluğa düşecek olur ve hakkaniyet de gerektirirse hâkim, tazminatı indirebilir.

BORÇLAR KANUNU-4

MADDE 53- Ölüm hâlinde uğranılan zararlar özellikle şunlardır:

1. Cenaze giderleri.
2. Ölüm hemen gerçekleşmemişse tedavi giderleri ile çalışma gücünün azalmasından ya da yitirilmesinden doğan kayıplar.
3. Ölenin desteğinden yoksun kalan kişilerin bu sebeple uğradıkları kayıplar.

BORÇLAR KANUNU-5

MADDE 54- Bedensel zararlar özellikle şunlardır:

1. Tedavi giderleri.
2. Kazanç kaybı.
3. Çalışma gücünün azalmasından ya da yitilmesinden doğan kayıplar.
4. Ekonomik geleceğin sarsılmasından doğan kayıplar.

BORÇLAR KANUNU-6

MADDE 55- Destekten yoksun kalma zararları ile bedensel zararlar, bu Kanun hükümlerine ve sorumluluk hukuku ilkelerine göre hesaplanır. Kısmen veya tamamen rücu edilemeyen sosyal güvenlik ödemeleri ile ifa amacını taşımayan ödemeler, bu tür zararların belirlenmesinde gözetilemez; zarar veya tazminattan indirilemez. Hesaplanan tazminat, miktar esas alınarak hakkaniyet düşüncesi ile artırılamaz veya azaltılamaz.

Bu Kanun hükümleri, her türlü idari eylem ve işlemler ile idarenin sorumlu olduğu diğer sebeplerin yol açtığı vücut bütünlüğünün kısmen veya tamamen yitirilmesine ya da kişinin ölümüne bağlı zararlara ilişkin istem ve davalarda da uygulanır.

BORÇLAR KANUNU-7

Manevi tazminat

MADDE 56- Hâkim, bir kimsenin bedensel bütünlüğünün zedelenmesi durumunda, olayın özelliklerini göz önünde tutarak, zarar görene uygun bir miktar paranın manevi tazminat olarak ödenmesine karar verebilir.

Ağır bedensel zarar veya ölüm hâlinde, zarar görenin veya ölenin yakınlarına da manevi tazminat olarak uygun bir miktar paranın ödenmesine karar verilebilir.

BORÇLAR KANUNU-8

Müteselsil sorumluluk

MADDE 61- Birden çok kişi birlikte bir zarara sebebiyet verdikleri veya aynı zarardan çeşitli sebeplerden dolayı sorumlu oldukları takdirde, haklarında müteselsil sorumluluğa ilişkin hükümler uygulanır.

MADDE 62- Tazminatın aynı zarardan sorumlu müteselsil borçlular arasında paylaşılmasında, bütün durum ve koşullar, özellikle onlardan her birine yüklenebilecek kusurun ağırlığı ve yarattıkları tehlikenin yoğunluğu göz önünde tutulur.

Tazminatın kendi payına düşeninden fazlasını ödeyen kişi, bu fazla ödemesi için, diğer müteselsil sorumlulara karşı rücu hakkına sahip ve zarar görenin haklarına halef olur.

BORÇLAR KANUNU-9

MADDE 66- Adam çalıştıran, çalışanın, kendisine verilen işin yapılması sırasında başkalarına verdiği zararı gidermekle yükümlüdür.

Adam çalıştıran, çalışanını seçerken, işiyle ilgili talimat verirken, gözetim ve denetimde bulunurken, zararın doğmasını engellemek için gerekli özeni gösterdiğini ispat ederse, sorumlu olmaz.

Bir işletmede adam çalıştıran, işletmenin çalışma düzeninin zararın doğmasını önlemeye elverişli olduğunu ispat etmedikçe, o işletmenin faaliyetleri dolayısıyla sebep olunan zararı gidermekle yükümlüdür.

Adam çalıştıran, ödediği tazminat için, zarar veren çalışana, ancak onun bizzat sorumlu olduğu ölçüde rücu hakkına sahiptir.

BORÇLAR KANUNU-10

Zamanaşımı

MADDE 72- Tazminat istemi, zarar görenin zararı ve tazminat yükümlüsünü öğrendiği tarihten başlayarak iki yılın ve her hâlde fiilin işlendiği tarihten başlayarak on yılın geçmesiyle zamanaşımına uğrar. Ancak, tazminat ceza kanunlarının daha uzun bir zamanaşımı öngördüğü cezayı gerektiren bir fiilden doğmuşsa, bu zamanaşımı uygulanır.

Haksız fiil dolayısıyla zarar gören bakımından bir borç doğmuşsa zarar gören, haksız fiilden doğan tazminat istemi zamanaşımına uğramış olsa bile, her zaman bu borcu ifadan kaçınabilir.

TİCARET KANUNU-1

MADDE 18- Her tacirin, ticaretine ait bütün faaliyetlerinde basiretli bir iş adamı gibi davranması esastır.

MADDE 19- (1) Bir tacirin borçlarının ticari olması esastır. Ancak, gerçek kişi olan bir tacir, işlemini yaptığı anda bunun ticari işletmesiyle ilgili olmadığını diğer tarafa açıkça bildirdiği veya işin ticari sayılmasına durum elverişli olmadığı takdirde borç adi sayılır.

(2) Taraflardan yalnız biri için ticari iş niteliğinde olan sözleşmeler, Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, diğeri için de ticari iş sayılır.

TİCARET KANUNU-2

MADDE 21- (1) Ticari işletmesi bağlamında bir mal satmış, üretmiş, bir iş görmüş veya bir menfaat sağlamış olan tacirden, diğer taraf, kendisine bir fatura verilmesini ve bedeli ödenmiş ise bunun da faturada gösterilmesini isteyebilir.

(2) Bir fatura alan kişi aldığı tarihten itibaren sekiz gün içinde, faturanın içeriği hakkında bir itirazda bulunmamışsa bu içeriği kabul etmiş sayılır.

(3) Telefonla, telgrafla, herhangi bir iletişim veya bilişim aracıyla veya diğer bir teknik araçla ya da sözlü olarak kurulan sözleşmelerle yapılan açıklamaların içeriğini doğrulayan bir yazıyı alan kişi, bunu aldığı tarihten itibaren sekiz gün içinde itirazda bulunmamışsa, söz konusu teyit mektubunun yapılan sözleşmeye veya açıklamalara uygun olduğunu kabul etmiş sayılır.

TİCARET KANUNU-3

MADDE 1401- (1) Sigorta sözleşmesi, sigortacının bir prim karşılığında, kişinin para ile ölçülebilir bir menfaatini zarara uğratan tehlikenin, rizikonun, meydana gelmesi hâlinde bunu tazmin etmeyi ya da bir veya birkaç kişinin hayat süreleri sebebiyle ya da hayatlarında gerçekleşen bazı olaylar dolayısıyla bir para ödemeyi veya diğer edimlerde bulunmayı yükümlendiği sözleşmedir.

(2) Ruhsatsız bir şirket ile onun bu durumunu bilerek yapılan sigorta sözleşmeleri hakkında Türk Borçlar Kanununun 604 ve 605 inci maddeleri uygulanır. Türkiye’de yerleşik olmayan sigorta şirketleriyle kurulan sigorta sözleşmelerinde bu hüküm uygulanmaz.

TİCARET KANUNU-4

Sigortanın kapsamı, süresi, dönemi

MADDE 1409- (1) Sigortacı, sözleşmede öngörülen rizikonun gerçekleşmesinden doğan zarardan veya bedelden sorumludur.

(2) Sözleşmede öngörülen rizikolardan herhangi birinin veya bazılarının sigorta teminatı dışında kaldığını ispat yükü sigortacıya aittir.

MADDE 1410- (1) Süre, sözleşmeyle kararlaştırılmamış ise, taraf iradeleri, yerel teamül ile hâl ve şartlar göz önünde bulundurularak, mahkemece belirlenir.

MADDE 1411- (1) Prim daha kısa zaman dilimlerine göre hesaplanmamış ise bu Kanuna göre sigorta dönemi bir yıldır.

TİCARET KANUNU-5

MADDE 1420- (1) Sigorta sözleşmesinden doğan bütün istemler, alacağın muaccel olduğu tarihten başlayarak iki yıl ve 1482 nci madde hükmü saklı kalmak üzere, sigorta tazminatına ve sigorta bedeline ilişkin istemler her hâlde rizikonun gerçekleştiği tarihten itibaren altı yıl geçmekle zamanaşımına uğrar.

TİCARET KANUNU-6

Aydınlatma Yükümlülüğü

MADDE 1423- (1) Sigortacı ve acentesi, sigorta sözleşmesinin kurulmasından önce, gerekli inceleme süresi de tanınmak şartıyla kurulacak sigorta sözleşmesine ilişkin tüm bilgileri, sigortalının haklarını, sigortalının özel olarak dikkat etmesi gereken hükümleri, gelişmelere bağlı bildirim yükümlülüklerini sigorta ettirene yazılı olarak bildirir. Ayrıca, poliçeden bağımsız olarak sözleşme süresince sigorta ilişkisi bakımından önemli sayılabilecek olayları ve gelişmeleri sigortalıya yazılı olarak açıklar.

(2) Aydınlatma açıklamasının verilmemesi hâlinde, sigorta ettiren, sözleşmenin yapılmasına ondört gün içinde itiraz etmemişse, sözleşme poliçede yazılı şartlarla yapılmış olur. Aydınlatma açıklamasının verildiğinin ispatı sigortacıya aittir.

TİCARET KANUNU-7

Sigorta Poliçesi Verme Yükümlülüğü

MADDE 1424- (1) Sigortacı; sigorta sözleşmesi kendisi veya acentesi tarafından yapılmışsa, sözleşmenin yapılmasından itibaren yirmidört saat, diğer hâllerde onbeş gün içinde, yetkililerce imzalanmış bir poliçeyi sigorta ettirene vermekle yükümlüdür. Sigortacı poliçenin geç verilmesinden doğan zarardan sorumludur.

(2) Sigorta ettiren poliçesini kaybederse, gideri kendisine ait olmak üzere, yeni bir poliçe verilmesini sigortacıdan isteyebilir.

(3) Poliçenin verilmediği hâllerde, sözleşmenin ispatı genel hükümlere tabidir.

TİCARET KANUNU-8

MADDE 1425- (1) Sigorta poliçesi, tarafların haklarını, temerrüde ilişkin hükümler ile genel ve varsa özel şartları içerir, rahat ve kolay okunacak biçimde düzenlenir.

Tazminat ödeme borcu

MADDE 1427- (1) Aynen tazmine ilişkin sözleşme yoksa sigorta tazminatı nakden ödenir.

(2) Sigorta tazminatı veya bedeli, rizikonun gerçekleşmesini müteakip ve rizikoyla ilgili belgelerin sigortacıya verilmesinden sonra sigortacının edimine ilişkin araştırmaları bitince ve her hâlde 1446 ncı maddeye göre yapılacak ihbardan kırkbeş gün sonra muaccel olur. Can sigortaları için bu süre onbeş gündür. Sigortacıya yüklenemeyen bir kusurdan dolayı inceleme gecikmiş ise süre işlemez.

TİCARET KANUNU-9

(3) Araştırmalar, 1446 ncı maddeye göre yapılacak ihbardan başlayarak üç ay içinde tamamlanamamışsa; sigortacı, tazminattan veya bedelden mahsup edilmek üzere, tarafların mutabakatı veya anlaşmazlık hâlinde mahkemece yaptırılacak ön ekspertiz sonucuna göre süratle tespit edilecek hasar miktarının veya bedelin en az yüzde ellisini avans olarak öder.

(4) Borç muaccel olunca, sigortacı ihtara gerek kalmaksızın temerrüde düşer.

(5) Sigortacının temerrüt faizi ödeme borcundan kurtulmasını öngören sözleşme hükümleri geçersizdir.

TİCARET KANUNU-10

Tazminat ilkesi

MADDE 1459- (1) Sigortacı, sigortalının uğradığı zararı tazmin eder.

Sigorta değeri

MADDE 1460- (1) Sigorta değeri sigorta olunan menfaatin tam değeridir.

Sigorta bedeli

MADDE 1461- (1) Sigortacının sorumluluğu sigorta bedeli ile sınırlıdır. Sigorta bedeli, rizikonun gerçekleştiği andaki sigortalı menfaatin değerini aşsa bile, sigortacı uğranılan zarardan fazlasını ödemez.

TİCARET KANUNU-11

Kaza Sigortası

MADDE 1507- (1) Kaza sigortası, belli bir prim karşılığında, sigortalının uğrayacağı kaza sonucu ölüm, geçici veya sürekli engellilik ya da işgöremezlik hâlleri için sigorta teminatı sağlar. Ölüm, ani olarak veya kaza tarihinden itibaren en çok bir yıl içinde gerçekleşmiş ise sigorta bedeli sigorta ettirene yahut onun tarafından belirlenmiş kişiye; geçici ve sürekli engellilik veya işgöremezlik hâllerinde ise sigortalıya ödenir.

(2) Geçici olarak çalışma gücünden mahrum kalan sigortalıya, poliçede yazılı süre ile sınırlı olmak üzere, mahrumiyetin devam ettiği süre için günlük hesabıyla tazminat verilir.

TİCARET KANUNU-12

Tedavi Giderleri

MADDE 1508- (1) Sigortacı, aksi kararlaştırılmamışsa, poliçede yazılı bedelden başka, sigortalının yaptığı tedavi giderlerini de ödemekle yükümlüdür.

Sigortalı

MADDE 1509- (1) Kazaya karşı sigorta, sigorta ettirenin veya başkasının uğrayabileceği kazalara karşı yapılabilir.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HUKUKU-1

Kanun Madde 3-

o) Risk: Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimalini,

ö) Risk değerlendirmesi: İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gerekli çalışmaları,

p) Tehlike: İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya işyerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyelini,

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HUKUKU-2

İşveren, tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde; yapılacak işlerde karşılaşılabilecek sağlık ve güvenlik riskleri ile ilgili yeterli bilgi ve talimatları içeren eğitimin alındığına dair belge olmaksızın, başka işyerlerinden çalışmak üzere gelen çalışanları işe başlatamaz.

Diğer spor ve eğlence amaçlı spor hizmetleri (paraşüt hizmetleri, delta-kanat hizmetleri, dalgıçlık hizmetleri vb. “Diğer spor ve eğlence hizmetleri” (93.19.90) olarak anılır ve “Tehlikeli” işyeri sınıfındadır.

Tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde çalışanlar, iki yılda en az bir defa, iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili genel konular, sağlık ve teknik konularda eğitim almak zorundadır.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HUKUKU-3

MADDE 17 – (1) İşveren, çalışanların iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerini almasını sağlar. Bu eğitim özellikle; işe başlamadan önce, çalışma yeri veya iş değişikliğinde, iş ekipmanının değişmesi hâlinde veya yeni teknoloji uygulanması hâlinde verilir. Eğitimler, değişen ve ortaya çıkan yeni risklere uygun olarak yenilenir, gerektiğinde ve düzenli aralıklarla tekrarlanır.

(2) Çalışan temsilcileri özel olarak eğitilir.

(3) Mesleki eğitim alma zorunluluğu bulunan tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işlerde, yapacağı işle ilgili mesleki eğitim aldığını belgeleyemeyenler çalıştırılmaz.

(4) İş kazası geçiren veya meslek hastalığına yakalanan çalışana işe başlamadan önce, söz konusu kazanın veya meslek hastalığının sebepleri, korunma yolları ve güvenli çalışma yöntemleri ile ilgili ilave eğitim verilir. Ayrıca, herhangi bir sebeple altı aydan fazla süreyle işten uzak kalanlara, tekrar işe başlatılmadan önce bilgi yenileme eğitimi verilir.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HUKUKU-4

(5) Tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde; yapılacak işlerde karşılaşılabilecek sağlık ve güvenlik riskleri ile ilgili yeterli bilgi ve talimatları içeren eğitimin alındığına dair belge olmaksızın, başka işyerlerinden çalışmak üzere gelen çalışanlar işe başlatılamaz.

(6) Geçici iş ilişkisi kurulan işveren, iş sağlığı ve güvenliği risklerine karşı çalışana gerekli eğitimin verilmesini sağlar.

(7) Bu madde kapsamında verilecek eğitimin maliyeti çalışanlara yansıtılamaz. Eğitimlerde geçen süre çalışma süresinden sayılır. Eğitim sürelerinin haftalık çalışma süresinin üzerinde olması hâlinde, bu süreler fazla sürelerle çalışma veya fazla çalışma olarak değerlendirilir.

TÜKETİCİLERİN KORUNMASI KANUNU-1

MADDE 51- (1) Paket tur sözleşmesi, paket tur düzenleyicileri veya aracıları tarafından aşağıdaki hizmetlerden en az ikisinin birlikte, her şeyin dâhil olduğu fiyatla satıldığı veya satımının vaat edildiği ve hizmetin yirmi dört saatten uzun bir süreyi kapsadığı veya gecelik konaklamayı içerdiği sözleşmelerdir:

- a) Ulaştırma
- b) Konaklama
- c) Ulaştırma ve konaklama hizmetlerine bağlı olmayan başka turizm hizmetleri.

...

(5) Paket tur düzenleyicileri veya aracıları, yazılı veya mesafeli olarak kurulan paket tur sözleşmelerinin bir nüshasını kâğıt üzerinde veya kalıcı veri saklayıcısı aracılığıyla tüketiciye vermek zorundadır.

TÜKETİCİLERİN KORUNMASI KANUNU-2

...

(7) Tüketicinin, sözleşmenin ifası sürecinde ortaya çıkan her türlü eksiklik nedeniyle bedelin indirilmesini talep etme hakkı vardır. Paket tur düzenleyicisinin, tur başladıktan sonra önemli bir yükümlülüğünü yerine getirmediği veya getiremeyeceği tespit edildiğinde tüketici sözleşmeden dönebilir. Bu hâllerde paket tur düzenleyicisi veya aracısının ücret talep etme hakkı sona erer. Yapılmış olan ödemelerin sözleşmeden dönüldüğü tarihten itibaren tüketiciye derhâl iade edilmesi zorunludur. Ancak paket tur düzenleyicisi o ana kadar ifa etmiş olduğu edimler için tüketiciden hizmetten faydalandığı oranda uygun bir karşılık talep edebilir.

(8) 14/9/1972 tarihli ve 1618 sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanununun zorunlu sigorta ile ilgili hükümleri saklı olmak üzere, paket tur düzenleyicisi sözleşmenin hiç veya gereği gibi ifa edilmemesi nedeniyle tüketicinin uğradığı her türlü zarardan sorumludur. Tüketici boşa harcanan tatil zamanı için de uygun bir tazminat talep edebilir.

TURİZM TEŞVİK KANUNU

Kapsam:

Madde 2 – Bu Kanun, turizm hizmeti ile bu hizmetin gereği kùltür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezlerinin tespiti ile geliştirilmelerine, turizm yatırım ve işletmelerinin teşvik edilmesine, düzenlenmesine ve denetlenmesine ilişkin hükümleri kapsar.

TURİZM AMAÇLI SPORTİF FAALİYET YÖNETMELİĞİ-1

- Turizm amaçlı sportif faaliyet: Herhangi bir spor disiplininin veya birden fazla spor disiplininin kurallarının tamamen veya kısmen uygulanması ile turiste yaptırılan, turistlerle birlikte yapılan veya turistler için organize edilen, rafting, paragliding, handgliding, su altı ve su üstü sporları (araca bağlı ya da bağımsız), binicilik, dağcılık, oto ve motokros, mağaracılık ve benzeri turizm faaliyetlerine konu, spor türleri ve turizm çeşitliliği olarak gelişecek diğer turizm amaçlı sportif faaliyetlerdir.

TURİZM AMAÇLI SPORTİF FAALİYET YÖNETMELİĞİ-2

MADDE 10 – (1) Bu Yönetmelikte belirlenen esasların uygulanmasına ilişkin şartlar, ihtiyaç duyulduğunda

Bakanlığın uygun görüşü alınarak valiliklerce, her turizm amaçlı sportif faaliyet türü için ayrı ayrı belirlenir.

(2) İzin belgesi talebinde bulunan işletmeler, bu Yönetmelikte belirtilen niteliklerin yanı sıra aşağıda belirtilen ve valiliklerce ilan edilecek şartları da haiz olmak zorundadır.

a) Kullanılacak zorunlu malzeme ve araçların bulundurulması,

b) Yapılacak sportif faaliyet türüne göre personel için zorunlu ehliyete sahip olunması,

TURİZM AMAÇLI SPORTİF FAALİYET YÖNETMELİĞİ-3

c) Yapılacak sportif faaliyet türü transfer aracını gerektiriyorsa, gerekli nitelikleri haiz transfer aracı, ç) Sportif faaliyete katılan personel ve turiste ait kaza sigortası ve mali mesuliyet sigortası,

d) İlk yardım ekipmanı,

e) Gerekli görülecek diğer hususlara ilişkin şartlar.

(3) Denizde gerçekleştirilecek turizm amaçlı su altı dalışlarına ilişkin sportif faaliyetlerde, 3/3/1990 tarihli ve 20450 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Türk Karasularında Sportif Amaçlarla Yapılacak Aletli Dalışlara İlişkin Yönetmelik hükümlerine uyulur.

SEYAHAT ACENTALARI YÖNETMELİĞİ

Kuruluş Teminatı

MADDE 29 – (1) Seyahat acentaları ve şubeleri, müşterileri ile biletlerini satacakları ulaştırma müesseselerine sunacakları hizmetler ve sigorta limiti kapsamındaki yükümlülükler hariç olmak üzere tüm seyahat acentalığı işlemlerinden doğacak yükümlülüklerini yerine getirmek, karşılığı olmak ve bu yükümlülüklerin yerine getirilmemesi hâlinde Bakanlıkça paraya çevrilerek ilgililere ödeme yapılmak üzere seyahat acentasının grubuna göre 30 uncu maddede belirtilen miktarda teminatı, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 34 üncü maddesinde belirtilen değerler üzerinden vermek ve teminatın eksilmesi hâlinde, otuz gün içinde tamamlamak zorundadır.

TURİST REHBERLİĞİ MESLEK YÖNETMELİĞİ

MADDE 25 – (1) Turist rehberliği hizmetleri sadece eylemli turist rehberleri tarafından Kanun ve bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak sunulur.

(2) Başka sıfat veya unvanlarla icra edilen, ancak Kanun ve bu Yönetmelik uyarınca turist rehberliği niteliği taşıyan her türlü hizmetin yürütülmesinde mesleği icra etme koşullarını taşıyan kişilerin çalıştırılması zorunludur.

(3) Bu hizmetler; seyahat acentacılığı faaliyeti niteliğinde olmamak kaydıyla kişi veya grup hâlindeki yerli veya yabancı turistlerin gezi öncesinde seçmiş oldukları dil kullanılarak ülkenin kültür, turizm, tarih, çevre, doğa, sosyal veya benzeri değerleri ile varlıklarının kültür ve turizm politikaları doğrultusunda tanıtılarak gezdirilmesi veya seyahat acentaları tarafından düzenlenen turların gezi programının seyahat acentasının yazılı belgelerinde tanımladığı ve tüketiciye satıldığı şekilde yürütülüp acenta adına yönetilmesi hizmetleridir.

PAKET TUR SÖZLEŞMELERİ YÖNETMELİĞİ - 1

Broşür verme yükümlülüğü

MADDE 5 – (1) Paket tur sözleşmesinin kurulmasından önce katılımcıya ön bilgilendirme amaçlı broşür verilmesi zorunludur.

(2) Katılımcıya sunulan broşür veya ekinde; paket turun vergiler dahil toplam fiyatı, ön ödeme tutarı ve kalan bedelin ödeneceği tarih bilgilerinin yanı sıra, paket turu oluşturan hizmetler kapsamında bulunması halinde, aşağıdaki bilgilerin de yer alması zorunludur:

a) Yolculuğun başlangıç ve bitiş tarihi ile yeri.

.....

d) Yolculukta izlenecek güzergâh.

e) Paket turun özelliklerine uygun olarak pasaport, vize, yaş ve sağlık şartlarına ilişkin bilgi.

...

PAKET TUR SÖZLEŞMELERİ YÖNETMELİĞİ - 2

Yolculuk öncesi bilgilendirme

MADDE 7 – (1) Paket tur düzenleyicisi veya aracısı, paket turu oluşturan hizmetler kapsamında bulunması halinde, turun başlamasından yurt içi turlar için en az yirmi dört saat, yurt dışı turlar için ise kırk sekiz saat önce aşağıdaki konularda katılımcıyı bilgilendirmek zorundadır:

a) Yolculuğun başlangıç ve bitiş tarihi ile yeri.

...

e) İptal masraflarını ya da kaza veya hastalık halinde ülkesine geri gönderilme de dahil olmak üzere yardım masraflarını teminat altına alacak isteğe bağlı bir sigorta sözleşmesi yapılmışsa buna ilişkin bilgiler.

....

SİGORTA-TEMİNATLAR-1

- Kaza sonucu vefat,
- Kaza sonucu sürekli sakatlık,
- Yurt dışındaki tatil süresince hastalık veya yaralanma durumunda tıbbi tedavi giderleri,
- Tatil sırasında hastalanma veya yaralanma halinde uygun bir tıbbi merkeze nakil giderleri,
- Acil ilaç getirilmesi veya gönderilmesi giderleri,
- Yurtdışı tatili sırasında hastalık veya yaralanma nedeniyle konaklama süresinin uzatılmasına bağlı giderler,
- Konaklama süresinin uzadığı durumlarda aile üyelerinden birinin hastanenin bulunduğu yere seyahat giderleri,
- Seyahat esnasında sigortalının evinde meydana gelebilecek hasar sebebiyle eve geri dönüş masrafları,

SİGORTA-TEMİNATLAR-2

- Seyahat süresince yakın bir aile üyesinin vefatı nedeniyle acil geri dönüş masrafları,
- Yolculuk süresinde vefat halinde cenazenin yurda nakli ve eşlik edenlerin geri dönüş organizasyonu ve giderleri,
- Seyahat esnasında kayıp bagajın bulunması halinde sigortalının evine veya seyahat için tasarlanan varış yerine gönderilmesi giderleri,
- Tarifeli uçuşlarda gecikmeli bagajın tazmini,
- Seyahatin iptal edilmesi durumunda bu iptal işleminden dolayı ortaya çıkabilecek zararlar güvence altına alınması,
- Havayolu şirketi tarafından, uçuş ertelenirse veya gecikirse, seyahat sigortası ile otel ve buna bağlı diğer giderlerin karşılanması,

...

SİGORTACILIK HUKUKU-AYDINLATMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ

Sigorta sözleşmesinin müzakeresi, kurulması, devamı sırasında, bilgilendirme yükümlülüğü gereği gibi yerine getirilmemiş veya sigortacı hakkında yanıltıcı bilgi verilmiş,

Sigortacılık Kanununa dayanılarak çıkarılan BilgilendirmeYönetmeliği'nin 8 inci maddesinde düzenlenen "Bilgilendirme Formu" gereği gibi teslim edilmemiş,

Bilgilendirme Formunda yer alan bilgiler gerçeğe aykırı şekilde düzenlenmiş ve bu hâllerden herhangi biri sigorta ettirenin kararına etkili olmuş ise,

Sigorta ettiren sigorta sözleşmesini feshedebileceği gibi, varsa uğradığı zararın tazminini de talep edebilir.

SİGORTA UYUŞMAZLIKLARINDA ARABULUCULUK

Sigortacıya yönelik istemlerde ilgilinin öncelikle arabuluculuk yöntemine başvurması gerekmektedir.

Türk Ticaret Kanunu m.5/A uyarınca para veya tazminat alacaklarına ilişkin ticari davalarda, önce arabulucuya başvurulmuş olması dava şartıdır.

Sigorta sözleşmesinden doğan uyuşmazlıklar da ticari dava niteliğindedir.

SİGORTACILIK KANUNUNDAKİ TAHKİM YÖNTEMİ

- Bir uyuşmazlık hakkında sigortacılıkta tahkim usulünü başlatabilmek için, sigortacı ile uyuşmazlığa düşen kişinin, önce sigortacıya başvuru yapmış olduğunu ve talebinin kısmen ya da tamamen olumsuz sonuçlandığını belgelemiş (veya sigortacının on beş iş günü içinde yazılı olarak cevap vermemiş) olması lazımdır.
- Uyuşmazlıklar, hayat ve hayat dışı sigorta gruplarının sadece birinde görev yapacak olan sigorta hakemleri ve raportörler aracılığıyla çözülecektir.
- Adli yargıya veya Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun hükümleri uyarınca Tüketici Sorunları Hakem Heyetine intikal etmiş uyuşmazlıklar için tahkim usulü başlatılamaz.
- Hakemler, görevlendirildikleri tarihten itibaren en geç dört ay içinde karar vermezlerse uyuşmazlık yetkili mahkemece halledilir. Ancak, bu süre tarafların açık ve yazılı muvafakatleriyle uzatılabilir.

SİGORTACILIK-SUİSTİMLER

- Yanlış Sigorta Uygulamalarının Tespiti, Bildirimi, Kaydı ve Bu Uygulamalarla Mücadele Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmeliği, yanlış sigorta uygulamaları ile etkin mücadele için yanlış sigorta uygulamalarının tespiti, bildirimi, değerlendirilmesi ve raporlanması ile ilgili usul ve esaslar ile bu çerçevede sigorta ilişkisi ile ilgili tüm tarafların yükümlülüklerine ilişkin usul ve esasları düzenler.
- Şirketler; sigortalı, lehdar ve hak sahiplerini, sigorta tazminatını etkileyecek konularda yanlış bilgi vermelerinin sonuçları hakkında bilgilendirir.

SPORTİF FAALİYETLERLE İLGİLİ DÜZENLEMELER

- Türk Hava Sporları Yönetmeliği, www.thsf.org.tr/talimat
  - Türkiye Sualtı Sporları Federasyonu, tssf.gov.tr/yonetmelik-ve-talimatlar/
  - Türkiye Dağcılık Federasyonu, www.tdf.gov.tr/mevzuat/
  - Türkiye Yelken Federasyonu, www.tyf.org.tr
  - Türk Hava Kurumu, www.thk.org.tr/thk_kurumsal/itemlist/category/161-mevzuatlar
- ...

Teknolojinin Değişim Hızı ve
Bireylerin Turizm Tercihlerinde Sınır Tanımaması,
Standartların ve Yasal Düzenlemelerin
Sürekli Güncellenmesini Gerektirmektedir.